

Seat No. : _____

NA-105

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Economics

(International Economics & Public Finance – 1)

(New Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સાધન-પરિમાણનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14

અથવા

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14

2. જે.એસ. મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 14

અથવા

2. વ્યાપારની શરતોનો અર્થ સમજાવી, તેના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો. 14

3. મુક્ત વેપારનીતિના લાભો અને ગેરલાભો જણાવો. 14

અથવા

3. સંરક્ષણનીતિની બાળઉદ્યોગલક્ષી દલીલ સમજાવો. 14

4. પરિવર્તનશીલ વિનિમયદર એટલે શું ? તેના લાભો-ગેરલાભો જણાવો. 14

અથવા

4. વિનિમયદરનો સમ-ખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14

5. ખરા-ખોટા જણાવો :

14

નોંધ : (1) ગમે તે સાતના જવાબ આપો.

(2) એક ખરા-ખોટા પ્રશ્નના બે માર્ક્સ.

- (1) ડેવિડ રિકાર્ડોએ તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત આપ્યો હતો.
- (2) આંતરિક વેપાર અંગેના બજાર કરતા આંતરરાષ્ટ્રીય બજારો વિશિષ્ટતા ધરાવે છે.
- (3) વેપારની શરતોનો ખ્યાલ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કે વિનિમય સાથે સંકળાયેલો છે.
- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી અલભ્ય વસ્તુઓની પ્રાપ્તિ શક્ય બને છે.
- (5) “બાળઉદ્યોગો એટલે વિકાસની દૃષ્ટિએ બાળ અવસ્થાના ઉદ્યોગો”.
- (6) મુક્ત વેપારમાં વિકસિત દેશો ગરીબ દેશોનું શોષણ કરે છે.
- (7) વિનિમયદર એ કોઈ એક ચલાણનો બીજા ચલાણમાં રૂપાંતર કરવાનો દર છે.
- (8) દેશની આંતરિક ભાવસપાટી અને વિનિમયદરને ખૂબ જ ગાઢ સંબંધ છે.
- (9) સમ-ખરીદશક્તિના સિદ્ધાંત દ્વારા બે દેશો વચ્ચેના આર્થિક વિકાસની તુલના કરી શકાય છે.
- (10) મોટા ઔદ્યોગિક દેશો લાદણનીતિ દ્વારા બીજા દેશોને હાનિ પહોંચાડે છે.
- (11) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર વિશ્વબંધુત્વની ભાવના વિકસાવે છે.
- (12) જે.એસ. મિલે પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત આપ્યો છે.

Seat No. : _____

NA-105

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Economics

(International Economics & Public Finance – 1)
(New Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Critically explain the instrument-quantity theory of international trade. 14

OR

1. Critically explain the comparative cost differential theory of international trade. 14

2. Discuss J.S. Mill's theory of reciprocal demand. 14

OR

2. Explain the meaning and various concepts of terms of trade. 14

3. State the advantages and disadvantages of free trade policy. 14

OR

3. Explain the Child Industry argument of protection trade policy. 14

4. What is flexible exchange rate ? State its advantages and disadvantages. 14

OR

4. Critically explain the purchasing power parity theory of exchange rate. 14

5. State True / False : 14

Note : (1) Answer any **seven**.

(2) **Two** marks for each question.

(1) David Ricardo gave the theory of comparative cost differentiation.

(2) International markets are distinct from internal markets.

- (3) The concept of terms of trade is associated with international trade or exchange.
 - (4) International trade enables the acquisition of scarce goods.
 - (5) “Child industries mean industries in their infancy in terms of development.”
 - (6) Developed countries exploit poor countries in free trade.
 - (7) Exchange rate is the rate of conversion of one currency into another currency.
 - (8) The internal price level and exchange rate of a country are closely related.
 - (9) Economic development between two countries can be compared by the principle of purchasing power parity.
 - (10) Large industrialized countries harm other countries by dumping policies.
 - (11) International trade develops a sense of world brotherhood.
 - (12) Principle of reciprocal demand is given by J.S. Mill.
-

Seat No. : _____

NA-105

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Economics

(International Economics & Public Finance – 1)
(Old Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ડેવિડ રિકાર્ડોના તુલનાત્મક ખર્ચ-લાભના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
1. હેક્યર-ઓહલિનનો સાધન-પ્રમાણ તફાવતનો સિદ્ધાંત મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો. 14
2. માર્શલ-એજવર્થનો દરખાસ્ત રેખાનો સિદ્ધાંત આકૃતિ સાથે સમજાવો. 14
અથવા
2. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી થતા લાભની વહેંચણીને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો. 14
3. મુક્ત વેપાર એટલે શું ? મુક્ત વેપારના લાભલાભ ચર્ચો. 14
અથવા
3. સંરક્ષણનીતિની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો ચર્ચો. 14
4. વિનિમયદરનો સમ-ખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો. 14
અથવા
4. પરિવર્તનશીલ વિનિમયદરના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. 14
5. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો : 14
નોંધ : (1) કોઈપણ સાતના જવાબ આપો.
(2) એક બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નના બે ગુણ.
(1) નિરપેક્ષ ખર્ચ-લાભનો સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?
(a) ડેવિડ રિકાર્ડો (b) એડમ સ્મિથ

- (2) આંતરિક વેપારમાં _____ નો પ્રશ્ન ઉદ્ભવતો નથી.
 (a) આર્થિક નીતિ (b) તોલમાપ
- (3) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને અસર કરતું સૌથી મહત્ત્વનું પરિબલ કયું છે ?
 (a) ઉત્પાદન ખર્ચ (b) સાધન માંગ
- (4) આર્થિક વિકાસના કયા તબક્કામાં વેપારની શરતો પ્રતિકૂળ બનવાની શક્યતા વધુ છે ?
 (a) પ્રાથમિક (b) પછાત
- (5) નીચેનામાંથી કયું પરિબલ વેપારની શરતોને અસર કરતું નથી ?
 (a) અવમૂલ્યન (b) ઈમિગ્રેશન
- (6) ઓફર કર્વ દ્વારા _____ અર્થશાસ્ત્રીએ વેપારની શરતોની સમજૂતી આપી છે.
 (a) રિકાર્ડો (b) માર્શલ
- (7) દેશની સરહદ પાર કરતા માલ પર નખાતો કર કયો છે ?
 (a) આયાત જકાત (b) આવક વેરો
- (8) બાળઉદ્યોગોને અપાતું સંરક્ષણ કેવું હોવું જોઈએ ?
 (a) ટૂંકાગાળાનું (b) મધ્યમગાળાનું
- (9) સંરક્ષણથી શેને પ્રોત્સાહન મળે છે ?
 (a) શ્રમ વિભાજન (b) સ્વાવલંબન
- (10) વિનિમયદર એટલે શું ?
 (a) નાણાંની કિંમત (b) નાણાંનું બાહ્ય મૂલ્ય
- (11) વિનિમયદરનો પ્રશ્ન ક્યારે ઉદ્ભવે છે ?
 (a) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં (b) સરકારી વેપારમાં
- (12) વિશ્વમાં પરિવર્તનશીલ વિનિમયદર વ્યવસ્થા કઈ સાલથી અમલમાં આવી છે ?
 (a) 1974 (b) 1991

Seat No. : _____

NA-105

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Economics

(International Economics & Public Finance – 1)
(Old Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Evaluate David Ricardo's theory of comparative cost-benefit. 14

OR

1. Explain Heckscher – Ohlin's principle of means-proportion difference with limitations. 14

2. Explain Marshall – Edgeworth's theory of offer curve with diagram. 14

OR

2. State the factors affecting the sharing of benefits from international trade. 14

3. What is free trade ? Discuss the merits and demerits of free trade. 14

OR

3. Discuss the Arguments, for and against protection policy. 14

4. Explain the purchasing power parity principle of exchange rate with limitations. 14

OR

4. State the advantages and disadvantages of flexible exchange rates. 14

5. MCQs. 14

Note : (1) Answer any **seven**.

(2) **Two** marks for each MCQ.

(1) Which economist gave the principle of absolute cost-benefit ?

(a) David Ricardo

(b) Adam Smith

(2) In internal trade the question of _____ does not arise.

(a) Economic Policy

(b) Balancing

- (3) Which is the most important factor affecting international trade ?
(a) Cost of production (b) Equipment demand
- (4) At which stage of economic development is the terms of trade more likely to become unfavourable ?
(a) Primary (b) Backward
- (5) Which of the following factors does not affect the terms of trade ?
(a) Depreciation (b) Immigration
- (6) By offer curve _____ economist has explained the terms of trade.
(a) Ricardo (b) Marshall
- (7) What is the tax for goods that cross the border of the country ?
(a) Import duty (b) Income tax
- (8) What should be the protection afforded to child industries ?
(a) Short term (b) Medium term
- (9) What does Protection promote ?
(a) Division of labour (b) Self-reliance
- (10) What is exchange rate ?
(a) Price of money (b) Extrinsic value of money
- (11) When does the question of exchange rate arise ?
(a) In international trade (b) In government trade
- (12) From which year the variable exchange rate system came into force in the world ?
(a) 1974 (b) 1991
-